

Ambitieus 'Geluk moet je altijd omarmen'

Het huilende meisje van Pauw & Witteman, zo werd actrice/regisseuse en schrijfster Sanne Vogel drie jaar geleden gelanceerd. De tranen zitten haar nog steeds hoog als ze vertelt over haar aangrijpende familiegeschiedenis, waarin het kankergen domineert. „Ik kan niet anders dan mezelf laten zien”, relativeert Sanne haar emotionele kant.

Ze vertelt over het kankergen, dat ook zij misschien van haar vaders kant heeft geërfd. Weten wil ze het nog niet. Sanne laat zich wel preventief op borstkanker onderzoeken. Ze zal een vreugdedans maken als blijkt dat ze niet belast is met het gen, maar ze zal ook intens verdrietig zijn. „Wat gaat er psychisch gebeuren als ik het weet? Heb ik dan nog meer haast? En als ik het niet heb, is mijn drijfveer om alles uit het leven te halen zolang het kan niet meer waar. Hoor ik minder bij mijn familie dan ik zou willen. Die uitslag gáat iets met mij doen. Die beslissing kan ik nog niet maken. Begrijp je dat?”, vraagt ze.

Hoge pieken en diepe dalen en er weer razendsnel uitklimmen, zo ziet het leven van Sanne eruit. Ook nu. Haar relatie met acteur en tegenspeler Wouter Zweers in ‘Joran aan Zee’ is na 8,5 jaar verbroken. Een dieptepunt, maar ook dat kent een keerzijde. „Gelukkig zijn we nog hele goede vrienden, zielsverwanten. Het is heelrijk om met Wouter op het toneel te staan. We houden nog steeds veel van elkaar. Maar iets moois kan dus eindigen.”

Wisselende moods

Ondanks die wisselende moods vindt Sanne eigengereid haar weg. Euforisch of een tikje somber, ze maakt altijd spraakmakend theater. Sanne schreef en regisseerde het rawe, hilarische, ranzige ‘Spuiten en Slikken’ op toneel (toert nog langs de theaters, red) en speelt voor het tweede seizoen de verleidelijke, goedgelovige Natalee Holloway in ‘Joran aan Zee’. „Belachelijk, was mijn eerste reactie toen ik twee jaar geleden gevraagd werd. Het is eng om een waargebeurd verhaal te spelen. Maar de toneelbewerking is zo fantastisch geschreven door Rob Graaf, dat ik niet lang heb geargeld. Het is een fantastisch stuk om te spelen.” ‘Mij is in het hele leven nog nooit iets overkomen, maar nu wel. Dit is de avond en dit is het eiland dat alles goed moet maken, hem heb ik gekozen en hem wil ik blind vertrouwen’, declameert Sanne de laatste woorden uit de voorstelling. „Natalee is op zoek naar liefde en spanning in

haar leven. Ze weet dat Joran gevvaarlijk is, maar speelt met haar vrouwelijkheid, is zorgeloos. Het is heerlijk om me in haar in te leven. Op haar leeftijd werkte ik al. Tijd om uit te gaan, had ik nauwelijks. Met de liefde speelde ik niet. Daar was ik heel naïef in.” Ze was acht toen ze verliefd werd op het toneel. Op haar dertiende speelde ze voor het eerst, drie jaar later kreeg ze ervoor betaald. Haar broer Robin was haar partner in *crime*. Samen runnen ze De Vogelfabriek en maken ze de ene na andere productie. Sanne won al snel vele prijzen en werd opgemerkt door mensen uit het vak. „Ik was ontzettend ambitieus. Het leven is namelijk niet oneindig. Zo rond mijn dertiende ontdekte ik dat alle vrouwen in de familie van mijn vaders kant aan borstkanker overleden zijn. Mijn ouders vertelden dat ik dat erfelijke gen ook kon hebben. Een enorme vechtlust maakte dat los. Ik ben heel dankbaar voor deze familiegeschiedenis. Het is niet vanzelfsprekend dat je geluk krijgt. Dat moet je omarmen. Krijg je kansen in het leven, grijp ze dan en wees niet lui. Dat had ik minder goed besefte zonder onze geschiedenis.”

Sanne wilde alles goedmaken. Het familieleed verzachten. Wilde dat de hele wereld zou weten dat de familie Vogel een bijzondere familie is. Ze schreef ‘Document’. „Ik ben altijd trots op ze geweest. Twee jaar geleden deed ik eindelijk research. Alle ellende die gebeurd is, heeft nu een reden. Ik deel mijn verhaal met het publiek. De familie van mijn vaders kant heeft elkaar weer

gevonden door Document. Die pubers van toen waren elkaar kwijt geraakt, omdat hun ouders overleden waren. De passie voor het theater, film en verhalen vertellen heeft dit allemaal mogelijk gemaakt.”

Familiegeschiedenis

Tijdens dat onderzoek heeft Sanne veel over haar familiegeschiedenis ontdekt. Dingen die haar vader niet eens wist. „Het is heel bijzonder als je als dochter je vader vertelt hoe het zit. Noot heb ik dingen verzweven. Van huis uit hebben wij geleerd dat alles gedeeld wordt en bespreekbaar is. Mijn vader had een hekel aan zijn grootmoeder. Ze mishandelde al haar kinderen en heeft ze in tehuizen gedaan. Dat is het verhaal waarin hij opgegroeid is. Vreselijk, maar er zit een schrijnend verhaal achter. Zijn grootmoeder werd misbruikt door haar vader. Zwanger van hem vluchtte ze naar Nederland. Ze trouwde, kreeg zeven kinderen, verloor er een paar door ziekte, haar man overleed, ze raakte beroid en bood uiteindelijk haar lichaam aan voor geld. Ze is gek geworden. De kinderen werden uit huis geplaatst. Mijn vaders waarheid zat dus iets anders in elkaar.” Sanne heeft grote bewondering voor haar ou-

ders. Haar moeder heeft haar vader gered van de ondergang, daar is ze van overtuigd. „Ben je zestien en sta je alleen in de wereld. De ouders van mijn vader overleden na een zwaar ziekteproces. Hij is opgegroeid in een woonwagen zonder gas en licht. Mijn vader heeft zich uit de armoede moeten vechten. Mijn moeder hielp hem. Ze vochten voor het leven. Mijn vader heeft - net als ik - willen goed maken wat in zijn familie is misgegaan. Ons gezin, dat is wat telt. Mishandeling en armoede zijn ook een soort gen dat van generatie op generatie doorgaat. Zo knap dat hij daar met hulp van mijn moeder bovenuit is gestegen. Dat is liefde.”

Disneyfilm

Ondanks de harde realiteit, hield Sanne een geromantiseerd wereldbeeld overeind. Ook over de liefde. „Heel lang heb ik gedacht dat liefde is zoals in een Disneyfilm. Op een dag is er een prins, voor altijd blijf je samen, in goede en slechte tijden en voor die liefde vecht je. Het kan toch anders lopen... Geregeld klopt mijn beeld niet bij de werkelijkheid. Het heeft lang geduurd voordat ik daar achter kwam. Misschien vind ik het wel fijn om me te troosten met een fantasiewereld.”

Na het schrijven van ‘Document’ denkt ze nauwelijks meer aan het gen dat mogelijk boven haar hoofd hangt. Soms, als ze aan het krijgen van kinderen denkt. Maar daar is toch eerst die man voor nodig, lacht ze. „Laat ik het ongeboren kind testen? En laat ik het dan weghalen als de test positief is? Stel: mijn ouders hadden tijdens de zwangerschap geweten dat ik het gen heb, dan was ik misschien nooit geboren. Terwijl ik een heel mooi leven heb, ook als het ophoudt op mijn veertigste. Mijn leven is zo veelzijdig.”

Mongoloïde zelfbeeld

Ondanks het feit dat ze succesvol en van vele markten thuis is, vond ze zichzelf dom. Totdat ze meedeed aan het wetenschappelijke programma Pavlov, dat haar veelzijdigheid onderzocht. „Mijn IQ-test was heel erg hoog, 135, terwijl ik alleen maar mavo heb. In mijn EQ-test scoorde ik hoog op wereldbeeld en empathie, maar heel laag op zelfbeeld en geluk. Ik heb een soort mongoloïde zelfbeeld. Mijn negatieve gevoelens over mijzelf zijn dus niet waar, dat weet ik nu. Depressiviteit zit blijkbaar in mijn genen. Van wie heb ik dat nou, dacht ik. Mijn ouders en broer zijn helemaal niet zo. Door mijn research voor Document kwam ik erachter dat de ooms van mijn vader manisch depressief waren. De afgelopen twee jaar heb ik zoveel over mezelf geleerd. Ik weet alles van het leven, dacht ik op mijn achttiende, maar dat het leven zo vol is en zo alle kanten opschept, had ik nooit verwacht. Ik geniet er van!”

Sanne in het kort

Sanne Vogel (28) won op haar vijftiende de finale van Kunstbende. Bij het grote publiek werd ze bekend als Claudia in ‘Het Schnitzelparadijs’ en speelde ze tiener Annie M.G. Schmidt in de serie ‘Annie M.G.’. In 2002 ontving ze voor de film ‘Feestbeest’ een prijs en eerde de Parade haar in 2009 als aanstormend talent. Vorig jaar regisseerde ze de voorstelling ‘Late Avond’ met Georgina Verbaan in de hoofdrol. Ook debuteerde ze als regisseur met de tv-film ‘Mama’, die genomineerd werd voor een Gouden Kalf. Dit jaar komt haar boek ‘Latent we dat kind in vredesnaam Klaver noemen’ over een meisje met ups en downs in New York uit.